Чи є окремою послугою накладання КЕП чи УЕП в процесі укладення електронних договорів?

Електронні договори · https://nasu.com.ua/mdata/chy-ye-okremoyu-poslugoyu-nakladannya-kep-chy-uep-v-proczesi-ukladennya-elektronnyh-dogovoriv/

В окремих випадках процес оформлення електронних договорів страхування через такі «цифрові платформи» передбачає залучення співробітника платформи тільки для накладання електронного підпису. При цьому повноваження такої особи обмежуються виключно технічною функцією підписання згенерованого системою договору, без права вносити зміни до його умов, впливати на зміст, здійснювати андерайтинг чи визначати розмір страхової премії. Реквізити такої уповноваженої особи зазначаються у преамбулі договору страхування.

З метою забезпечення належного виконання вимог законодавства про регулювання діяльності страхових посередників, просимо роз’яснити чи належить до діяльності з реалізації страхових продуктів (у розумінні Закону України «Про страхування») виконання представником «цифрової платформи» виключно технічної функції з накладання електронного підпису на договір страхування без наявності повноважень щодо визначення або зміни умов такого договору, консультування клієнта чи укладання договору на власний розсуд?

Закон України “Про страхування” (далі – Закон про страхування) передбачає, що страховик, який отримав ліцензію на здійснення діяльності із страхування, має право:

- на реалізацію відповідних страхових та/або перестрахових продуктів шляхом виконання його працівниками трудових обов’язків з реалізації відповідних страхових продуктів;
- реалізовувати свої страхові продукти через страхового агента та додаткового страхового агента, які внесені до Реєстру посередників та здійснюють свою діяльність з реалізації страхових продуктів від імені та в інтересах страховика на підставі договору із страховиком, укладеного відповідно до законодавства, з урахуванням особливостей, визначених Законом про страхування (частина перша статті 76, частини перша, друга статті 77 Закону про страхування).

Діяльність з реалізації страхових продуктів здійснюється страховиком, страховим посередником (крім перестрахового брокера) та включає, зокрема, такі напрями діяльності, як рекламування та/або проведення маркетингових, рекламних та інших підготовчих заходів, спрямованих на укладення договорів страхування, укладення договору страхування (пункти 1, 3 частини першої статті 71 Закону про страхування).

Договір страхування укладається виключно в письмовій формі з дотриманням вимог Цивільногокодексу України (далі – Цивільний кодекс), встановлених до письмової форми правочину, та оформляється у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України “Про електронні документи та електронний документообіг”, або в порядку, передбаченому законодавством про електронну комерцію (частина перша статті 97 Закону про страхування).

Відповідно до положень Цивільного кодексу правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо:

- його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, або надсилалися ними до інформаційно-комунікаційної системи, що використовується сторонами (частина перша статті 207 Цивільного кодексу);
- він підписаний його стороною (сторонами). Правочин, який вчиняє юридична особа, підписується особами, уповноваженими на це її установчими документами, довіреністю, законом або іншими актами цивільного законодавства (частина друга статті 207 Цивільного кодексу).

Таким чином, укладення договору страхування, у тому числі його підписання від імені страховика уповноваженою страховиком чи страховим посередником на вчинення таких дій особою, повинно здійснюватися відповідно до вимог законодавства України, зокрема Цивільного кодексу та Закону про страхування, і з урахуванням вимог щодо забезпечення такою особою конфіденційності та неможливості доступу інших осіб до її особистого ключа [1].

Відповідно до вимог Закону про страхування реалізацію страхових продуктів страховика можуть здійснювати лише працівники з реалізації страховика, а також страхові посередники, які є представниками страховика та діють на підставі договору з таким страховиком.

З огляду на те, що накладання на договір страхування електронного підпису представником “цифрової платформи”, про яку йдеться у Листі, фактично свідчить про укладення договору від імені страховика, відповідно на таку діяльність поширюються вимоги розділу XII Закону про страхування та нормативно-правових актів Національного банку з метою реалізації Закону про страхування

[1] Особистий ключ (дані для створення електронного підпису чи печатки) – унікальні дані, що використовуються підписувачем чи створювачем електронної печатки для створення електронного підпису чи печатки (пункт 40 частини першої статті 1 Закону України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”).

Лист НБУ № 33-0005/99919 від 30.12.2025